

ОБЩИНА ГУРКОВО

гр. Гурково 6199, обл. Ст. Загора, бул. “Княз Ал. Батенберг” 3
тел.: КМЕТ – 04331/ 2260, ГЛ.СЧЕТОВОДИТЕЛ – 04331/ 2084,
e -mail: obshtina@gurkovo.bg, web: <http://www.gurkovo.bg>

ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИТЕ МЕРКИ, ЗАЛОЖЕНИ В ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ НА “ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ В ОБЩИНА ГУРКОВО ЗА 2021-2027 г.” за 2023 г.

Общинската програма за управление на отпадъците за периода 2021-2027 г., представя приоритетите и мерките за ефективно и целево използване на ресурсите и решаване на приоритетни за общината проблеми и задачи, както и поставя на планова основа местните общински, обществени и частни инициативи и не на последно място е реализирането на регионалната политика за управление на отпадъците за регион Стара Загора с приетите регионални цели за рециклиране и оползотворяване на отпадъците. Програмата обхваща всички дейности, които произтичат като задължение на общините, съгласно разпоредбите на Закона за управление на отпадъците и подзаконовите нормативни актове към него.

Настоящият отчет се изготви във връзка с изпълнение на изискванията на чл.52, ал.9 от Закона за управление на отпадъците.

Община Гурково има разработена „Програма за управление на отпадъците 2021 – 2027 г.“, която е приета от Общински съвет – Гурково с Решение №205/26.02.2021 г./Протокол №17/. Програмата е разработена с цел да се определят необходимите мерки за изграждане на интегрирана система за управление на отпадъците в общината. Програмата е отворен документ, изпълнението на който се отчита ежегодно и подлежи на актуализация при

промяна на фактически и/или нормативни условия в процеса на нейната реализация.

Настоящият отчет съдържа информация за степента на постигане на целите, резултатите и предприетите мерки за изпълнение. В стратегическата част на Програмата за управление на отпадъците (ПУО) са заложили главна и стратегически цели, постигането на които ще спомогне за устойчиво решаване на съществуващите екологични проблеми и за запазване на доброто състояние на околната среда на Община Гурково.

Генералната цел на програмата е „Намаляване количествата на генерираните и депонирани отпадъци и ефективното им използване като ресурси”.

Стратегическите цели отразяват крайният ефект за обществото, който е резултат от провежданата на местно ниво политика за управление на отпадъците:

Цел 1: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване.

Цел 2: Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци, чрез създаване на условия за изграждане на мрежа от съоръжения за третиране на цялото количество генерирани отпадъци, което да намали риска за населението и околната среда.

Цел 3: Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда.

Цел 4: Превръщане на обществеността в ключов фактор при прилагане йерархията на управление на отпадъците.

Основната цел на програмата е чрез определяне на мерки за управление на отпадъците в общината да се постигне намаляване на въздействията върху околната среда, причинени от образуваните отпадъци, подобряване на ефективността на използване на ресурсите, увеличаване отговорностите на замърсителите и стимулиране на инвестициите в областта на управление на отпадъците.

Опазването и възстановяването на основните елементи на околната среда са определящи дейности на Програмата, в която се определят конкретните мерки и подходи за устойчивото развитие на околната среда на базата на съществуващото състояние и очакваното развитие на икономиката и инфраструктурата на общината.

В Плана за действие са заложили всички мерки за управление на отпадъците по компоненти.

1. Цел 1- Предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъците

През месец април 2023 г. се изготвиха и изпратиха напомнителни писма до гражданите на гр. Гурково във връзка с ангажиментите по поддържане на прилежащите към домовете терени, както и опазване на обществените терени от замърсяване.

На интернет страницата на общината се публикуват обяви с апел към жителите на Община Гурково да почистват прилежащите към имотите си тротоарни площи и опазват обществените терени от замърсяване.

Информационните кампании насочени към населението остават най-добрата и ефикасна мярка. Всички мерки, които общината набелязва не могат да се осъществяват, ако не се обхване най-големия генератор на отпадъци - населението. Необходимо е разработването на активни информационни кампании, с които ясно да се определят насоките и целите пред общината, да

се изложат положителните и отрицателните страни на проблема, както и ползите за населението и околната среда от изпълнението на конкретните мерки.

II. Цел 2- Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци

"Опаковка" са всички продукти, направени от материал от всякакво естество, използвани, за да се поставят в тях, съхраняват, пренасят, доставят и представят стоки - от сурови материали до обработени стоки - от производителя до ползвателя или потребителя. Артикули, които "не се връщат" и се използват за същите цели, също се считат за опаковки. С разделното събиране на отпадъци с цел рециклиране, както и други форми на оползотворяване може да се постигне значително намаляване на количеството на депонираните отпадъци. Освен това през последните години със синхронизиране на националното законодателство с европейското законодателство все повече се засилват законодателния и обществения натиск за въвеждане на системи за разделно събиране с нормативно регламентирани количества отпадъци, които трябва да бъдат рециклирани и оползотворени.

За прилагане на националното законодателство по управление на отпадъците от опаковки на местно ниво и в изпълнение на програмата, общината води преговори с фирми за възможностите от осигуряване на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки на територията на общината.

Общината разполага със собствени контейнери за разделно събиране на отпадъци – общо 9 бр. (хартия, пластмаса и стъкло), които са разположени до сградата на общината - 3 бр.; в двора на СУ „Хр. Смирненски” гр. Гурково - 3 бр. и в двора на ОУ „Св. Св. Кирил и Методий” с. Паничерево -3 бр.

За всички регистрирани пунктове за вторични суровини за предаване на битови отпадъци от хартия и картон, пластмаси и стъкло има публикувана информация за местонахождението им на интернет страницата на Община Гурково.

Съгласно чл.19, ал.6 от Закона за управление на отпадъците, площадките по ал.3, т.11 /за разделно събиране на отпадъците/ се осигуряват и експлоатират самостоятелно от общината или чрез сключване на договор. Поради причината, че община Гурково по брой на населението не попада в обхвата на тези изисквания е необходимо да се сключи договор с фирма, извършваща такъв вид услуги, т.е. за разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и други.

През 2023 година се продължи с проучването на възможностите за сключване на договори с организации по оползотворяване на отпадъци от опаковки, излязло от употреба електрическо и електронно оборудване /ИУЕЕО/, излезли от употреба моторни превозни средства /ИУМПС/, негодни за употреба батерии и акумулатори /НУБА/, излезли от употреба гуми /ИУГ/.

Досега в общината не са провеждани информационни кампании от организации за оползотворяване на опаковки, ИУЕЕО, ИУМПС, НУБА, ИУГ, отработени масла и отпадъчни нефтопродукти и опасни отпадъци, относно дейността им, поради факта че общината няма сключени договори с тях. Въвеждането на системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки е наложително в общината, поради което при сключване на договор с

организация за оползотворяване на тези отпадъци е необходимо да се предвиди провеждане на информационни кампании от организациите по оползотворяване на тема за предотвратяване на отпадъци. Целта е повишаване съзнанието на широк кръг от населението за важноста от опазване на ресурсите и за възможни мерки за предотвратяване на отпадъци, в частност специални целеви групи като деца и ученици, които най-бързо се приобщават към „зелените“ идеи, което е от голямо значение за формиране на екосъзнание в потребителското общество, което да се стреми да избягва образуването на отпадъци.

„Биоотпадъци“ са биоразградими отпадъци от парковете и градините, хранителни и кухненски отпадъци от домакинствата, офисите, ресторантите, търговията на едро, столовете, заведенията за обществено хранене и търговските обекти за търговия на дребно, както и подобните отпадъци от предприятията на хранителновкусовата промишленост. - § 1, т. 3 от ЗУО (изм. ДВ, бр. 19 от 2021 г.) "Биоразградими отпадъци" са всички отпадъци, които имат способността да се разграждат анаеробно или аеробно, като хранителни и растителни отпадъци, хартия, картон и други. Съгласно ЗУО, чл. 31. (1) Системите за разделно събиране, повторна употреба, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци осигуряват като минимум изпълнението на следните цели:

- В съответствие с Националния стратегически план общината следва да предвиди конкретни мерки за третиране на биоразградимите отпадъци, с оглед намаляване количествата им. Изготвяне на проект за изграждане на компостираща инсталация за зелени/градински и дървесни отпадъци, в която да се обработват генерираните от населението на общината отпадъци, от този вид с цел производство на висококачествен продукт „компост“. С изграждането на тази инсталация и закупуването на съоръжения, общината ще организира събирането на зеления/ дървесен отпадък от домакинствата, бизнеса, както и от обществените площи, подлежащи на почистване и косене. Целта е намаляване на количеството депонирани битови отпадъци на Претоварна станция, с което ще се намалят разходите за отчисления по Закона за управление на отпадъците.

III. Цел 3- Подобряване на организацията по разделяне, временно съхранение, събиране и транспортиране на отпадъците

В организираното сметосъбиране са включени всички населени места на Община Гурково. Със Заповед №З-330/17.10.2022 г.на кмета на общината се определят границите на районите и вида на предоставените услуги по чл.62 от Закона за местните данъци и такси, както и честотата на сметоизвозване за 2023 г.

Сметоизвозването се извършва по утвърден график.

Честотата на сметоизвозването по населени места е както следва:

за гр. Гурково (кофи тип „Мева“ и контейнери тип „Бобър“ е четири пъти месечно; контейнери 4 м³ – три пъти месечно);

за с. Паничерево (кофи тип „Мева“ и контейнери тип „Бобър“ сметоизвозването е три пъти месечно);

за с. Конаре (кофи тип „Мева“ и контейнери тип „Бобър“ сметоизвозването е три пъти месечно);

за останалите населени места на община Гурково (с. Пчелиново, с. Злати рът, с. Лява река, с. Димовци, с. Брестова, с. Дворище и с. Жълтопоп - сметоизвозването е два пъти месечно).

Също така в заповедта са определени границите на районите и видът на предлаганите услуги за имотите със стопанско предназначение, намиращи се извън строителните граници на населените места, в които общината е организирала събиране и извозване на битовите отпадъци. Със същата заповед са определени видовете услуги, предлагани от Община Гурково за които се заплаща такса битови отпадъци за 2023 г., както следва:

- Събиране, вкл. разделно на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за третирането им;
- Проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци, вкл. отчисленията по чл.60 и чл.64 от ЗУО;
- Почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и други територии от населените места, предназначени за обществено ползване;

Отпадъците се събират в четири типа съдове:

- ✓ Кофи с вместимост 120 л. – за битови отпадъци от селата и от еднофамилни жилищни сгради в града -метални и пластмасови;
- ✓ Контейнери вместимост 1100 л. - за битови отпадъци от селата, от други жилищни сгради в града - блоковите жилища и от по-големи обществени сгради-метални и пластмасови (за разделно събиране на биоразградими отпадъци);
- ✓ Контейнери с вместимост 4 000 л. - за битови отпадъци от жилищни сгради в града;
- ✓ Паркови кошчета - разположени на територията на цялата община, за отпадъци от почистването на обществени паркове и градини.

През 2023 г. са закупени:

- 20 бр. - пластмасови контейнери в кафяв цвят , вместимост 1100л.(тип“Бобър“) за събиране на биоразградими отпадъци, на стойност 13992 лв. с ДДС от „ГОРАН 60“ ЕООД гр. Стара Загора (Договор №Д-14/02.02.2023 г.).
- 200 бр. - пластмасови кофи в кафяв цвят, вместимост 120 л. за събиране на биоразградими отпадъци, на стойност – 17 520 лв. с ДДС от „ГОРАН 60“ ЕООД гр. Стара Загора (Договор №Д-14/02.02.2023 г.).
- 20 бр. - пластмасови кофи в зелен цвят, вместимост 120 л. за събиране на биоразградими отпадъци, на стойност – 3066 лв. с ДДС от „МЕТАЛ МИНЧЕВ“ ЕООД гр. Стара Загора

Финансирането на услугите и дейностите по сметосъбиране, сметоизвозване, съхранение и обезвреждане на битовите отпадъци, както и отчисленията по Закона за управление на отпадъците, се осъществява чрез събиране на такса „Битови отпадъци“. Тя се определя в годишен размер и е заложена в План-сметката за приходите и разходите за поддържане на чистотата, сметосъбиране и сметоизвозване на територията на Общината за съответната година.

Приходите от такса БО за 2023 г. са в размер на **241 098 лв.**, като от физически лица – **94 437 лв.**; от юридически лица – **121 362 лв.**; от недобори – **25 299 лв.**:

Разходите за 2023 г. са в размер на 248 822 лв.

През отчетната година от системата за организирано събиране от община Гурково са образувани и събрани **1333,83 тона** смесени битови отпадъци, както следва:

Община	Месец	Количество образувани БО/тон
Гурково	Януари	95,840
	Февруари	89,400
	Март	117,900
	Април	102,980
	Май	130,740
	Юни	124,450
	Юли	107,040
	Август	134,520
	Септември	120,240
	Октомври	100,520
	Ноември	106,880
	Декември	103,320
Общо		1333,83

Не се извършва сепариране на смесените битови отпадъци, т.е. подлежащи на обезвреждане чрез депониране са образуваните и събрани 1333,83 т. отпадъци. На Регионалното депо освен на битови отпадъци се извършва и обезвреждане чрез депониране и на неопасни производствени и строителни отпадъци, съгласно Условието на издаденото Комплексно разрешително.

IV. Цел 4- Екологосъобразно обезвреждане на отпадъци

Община Гурково е член на „Регионално сдружение за управление на отпадъците – Стара Загора” (РСУО – Стара Загора). Изграден и въведен в експлоатация е „Регионален център за управление на отпадъците – Стара Загора”. Като част от РЦУО на територията на община Гурково, действа Претоварна станция - Гурково, която се използва от общините Гурково, Твърдица и Николаево.

“Строителни отпадъци” са отпадъците, получени в резултат на строителната дейност на строителни площадки, както и отпадъци от разрушаване или реконструкция на сгради и съоръжения. Състоят се главно от бетон, тухли, камъни, земни маси и керамика, изолации, дървесни материали и пластмаси, хидроизолации, керемиди и др. Съгласно изискванията на Закона за управление на отпадъците, отговорността за управлението на строителните отпадъци (СО) е на притежателите им – лицата, при чиято дейност се образуват или лицата, в чието владение се намират тези отпадъци. Задължение на притежателите е да покрият разходите за управлението им и да организират извършването на дейностите с отпадъците в съответствие с нормативните изисквания. Основното количество строителни отпадъци се генерира от дейността на фирми, извършващи строителна и ремонтна дейност. Спазват се изискванията на нормативните документи за изготвяне на Планове за управление на строителните отпадъци, които включват селективно разделяне на отпадъците на мястото на образуване и подготовка за рециклиране и/или оползотворяване. Инвестиционните проекти, които съдържат част „План за

управление на строителните отпадъци, постъпили в Община Гурково през 2023 г., са разгледани и одобрени от членовете на Експертния съвет по устройство на територията /ЕСУТ/.

V. Цел 5- Предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания с отпадъци

Почти няма населено място от общината без нерегламентирани сметища, което е резултат на все още ниската екологична култура на жителите както в общината, така и в страната като цяло.

Общината ежегодно извършва почистване на нерегламентираните сметища.

През 2023 г. на територията на Община Гурково бяха изчистени нерегламентирано натрупани отпадъци на терени, както следва:

- В г. Гурково: Почистване на замърсени от битови и строителни отпадъци в местността „Честака“ от 3000 кв.м.
- В с. Паничерево: Почистване на дерето, западно от уличната регулация замърсени от битови и строителни отпадъци.
- Средставата за почистване на посочените терени от нерегламентирано изхвърлени отпадъци са на стойност **2370 лв. и 3000 лв. с ДДС.**

С оглед недопускане образуването на нерегламентирани замърсявания, през 2023 г., на територията на Община Гурково, еднократно са извършени планирани проверки/оглед на пътните съоръжения, обслужващите зони, крайпътните обслужващи комплекси и опорни пунктове, по смисъла на § 1, т. I – 3, 6, 9 и 10 от ДР на Закона за пътищата, както и на реките и прилежащите им терени.

Независимо от предприетите мерки за намаляване нерегламентираното изхвърляне на отпадъци, периодично се появяват такива замърсявания, основно в покрайнините на населените места, в сервитутите на общинските пътища или в коритата на реките.

VI. Цел 6- Осигуряване база данни за отпадъците

В общината се генерират различни документи, необходими за информационното обезпечаване на процеса на изпълнение на политиката за управление на отпадъците.

Регулярно на интернет страницата на общината се публикуват обяви за консултации, провеждане на срещи, обществени обсъждания и други в процеса на вземане на решения по общински нормативни актове, решения и общински документи в областта на отпадъците.

Дирекция „ОДУТИ“ разполага с данни за количествата отпадъци постъпили за обезвреждане в РЦУО – Стара Загора.

За периода м. януари 2023 г. – м. декември 2023 г. общото количество събрани и предадени за обезвреждане чрез депониране смесени битови отпадъци с код 20 03 01 е **1333,83** тона.

VII. Цел 7- Правно регулиране на управлението на отпадъците и ускоряване прилагането на законодателството и политиката в областта

Община Гурково разполага с необходимата законодателна уредба по управление на отпадъците на местно ниво, която е достъпна за обществеността чрез интернет страницата на общината, като наредби, програми и правилници, приети от Общински съвет – Гурково. С Наредбата за управление на отпадъците на територията на Община Гурково, приета с Решение №273/23.05.2013 г. изм. и доп. с Реш. № 568/30.05.2019 г. по Пр. № 46, изменена с Реш. № 16/19.12.2019 г. по Пр. № 3.на Общински съвет – Гурково е регламентирано извършването на дейностите по изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на следните видове отпадъци:

- Битови отпадъци, включително биоотпадъци;
- Строителни отпадъци;
- Опасни битови отпадъци - негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА), газоразрядни лампи и електронно-лъчеви тръби, както и други опасни отпадъци, образувани от физически лица;
- Масово разпространени отпадъци – опаковки, излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС), отработени моторни масла и отпадъчни нефтопродукти, излезли от употреба гуми (ИУГ), излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО) и др.;
- Отпадъци от черни и цветни метали (ОЧЦМ).

VIII. Цел 8- Укрепване на административния капацитет на община/сдружение

Дейностите по събиране, транспортиране и депониране на отпадъците се извършват от 6 бр. работници – 3-ма шофьори и 3-ма товарачи. Наложително е назначаване/определяне на един общински служител, който да администрира единствено въпросите на управлението на отпадъците.

IX. Цел 9- Увеличаване на инвестициите в сектора и прилагане на принципите „отговорност на производителя” и „замърсителят плаща” при интегрирано управление на отпадъците

Таксите за приемане на отпадъците от РСУО – Стара Загора през 2023 г. са както следва:

Цена за депониране на отпадъци в клетка - 40,40 лв./т. с ДДС, до месец Септември (вкл.) 2023г.

Цена за депониране на отпадъци в клетка - 42,26 лв./т. с ДДС, от месец Октомври 2023г.

Също така по Закона за управление на отпадъците, за всеки депониран тон отпадък се заплащат отчисления, както следва:

Отчисления по чл.60 от Закона за управление на отпадъците за извършване на дейности по обезвреждане на отпадъци чрез депониране - **1.44 лв./т.**

Отчисления по чл. 64 от Закона за управление на отпадъците за обезвреждане на отпадъци на регионално или общинско депо за неопасни отпадъци и на депа за строителни отпадъци – **95 лв./т.**

През 2023 г. на РЦУО – Стара Загора са предадени за оползотворяване **1333,83 т.** отпадъци общо за всички населени места на общината, като са заплатени такси както следва:

- за депониране на отпадъците – **54 470,01 лв.** с ДДС
- отчисления по чл. 64 от ЗУО - **126713,85 лв.** с ДДС
- отчисления по чл.60 от ЗУО – **1920,71 лв.** с ДДС

През 2023г., съгласно решение на Общински съвет - Гурково № 482/27.01.2023 г./ Протокол № 39 /

- Средствата за отчисления и обезпечения, отнасящи се за Община Гурково за периода 01.01.2023 - 31.12.2023 г. да останат по сметката на Община Гурково и бъдат разходвани, чрез вътрешни компенсирани промени, без да се изменя приетият от Общинския съвет начин за определяне и размер на таксата за битови отпадъци и за дофинансиране на планираните разходи, заложен в План-сметката по чл. 66 от Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ) за 2023 г. на Община Гурково.

X. Цел 10- Участие на обществеността

Участието на обществеността в цялостния процес на промени в сектора за управление на отпадъците има голямо значение. Населението е основен участник в процеса на управление на отпадъците, защото то е постоянен техен генератор и поради това трябва да бъде информирано за въздействието върху околната среда, причинено от обезвреждането на отпадъци, както и за възможностите и отговорностите относно предотвратяването и оползотворяването на отпадъците.

От изключително значение за общото подобряване управлението на отпадъците в общината е подобряване информираността и участието на населението и бизнеса, чрез повишаване на общественото съзнание и култура.

Информационните кампании на общинско ниво се провеждат по-конкретен повод, тъй като в общинския бюджет не са заложен средства за осъществяване на информационни кампании за информиране на обществеността и бизнеса по въпросите за разделно събиране и подобряване управлението на битовите отпадъци като ресурси.

XI. Цел 11- Управление на специфични отпадъци

Много от специфичните отпадъци, генерирани от бита, са опасни за здравето при попадане на сметището. Управлението на специфичните потоци отпадъци е една от основните и важни задачи в администрирането на отпадъците в община Гурково.

Общината работи в тази насока и апелираме към всеки жител да поеме инициативата и да съдейства, защото е много важно при управлението на тези потоци отпадъци да се започне от източника на образуване. Така ще се справим със задачата по-лесно, а и това е не само отговорност на общинска администрация, но и на всеки жител на населеното място. Най-важното за много от тези отпадъци е, че са с опасни свойства и изхвърлянето им заедно с битовите е недопустимо и трябва да се минимизира.

Такива отпадъци са:

- излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО);
- негодни за употреба батерии и акумулатори;

- излезли от употреба МПС-та и отработени масла;
- отпадъци от лечебните заведения;
- утайки от градската пречиствателна станция за отпадни води;
- опаковки и отпадъци от опаковки;
- биоразградими;
- строителни отпадъци;
- утайки от ПСОВ.

Относно специфичните потоци отпадъци общината е в процес на преговори и последващо сключване на договори с организации по оползотворяване.

Следвайки генералната цел на програмата Община Гурково ще продължи да работи за предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъци, което да доведе до ограничаване и намаляване на въздействието им върху околната среда, подобряване на ефективността на използване на ресурсите, насърчаване на инвестициите и дейностите, свързани с управление на отпадъците.

ВНОСИТЕЛ:

**Кънчо Папазов -
Кмет на Община Гурково**

Изготвил:

Ц. Стефанов – Младши експерт „ЗЕ”